

Post-Expositie Profylaxe bij influenza onder verpleeghuisbewoners, de PEPIE studie (2009-2013)

Projectgroep PEPIE: Fatmagül Sen-Kerpiclik¹, Yolanda van Weert¹, Marie-José Veldman-Ariesen¹, Adam Meijer², Piet Overduin², Remko Enserink¹, Anna Lugnér¹, Hans van Delden³, Marianne van der Sande¹

De studie

Influenza-uitbraken in verpleeghuizen kunnen tot aanzienlijke belasting van bewoners en personeel leiden, met hoge morbiditeit en mortaliteit bij de bewoners. Antivirale middelen zoals oseltamivir (tamiflu®) kunnen bijdragen aan het bestrijden van influenza uitbraken. In de richtlijnen van Verenso is opgenomen om bij een griepuitbraak bij alle bewoners en personeelsleden binnen de afdeling profylactisch oseltamivir voor te schrijven.

Doel was het beantwoorden van de volgende vragen:

1. Beschermt oseltamivir als postexpositieprofylaxe (PEP) tijdens een griepuitbraak de verpleeghuisbewoners tegen griep?
2. Komt er meer resistentie voor als oseltamivir gegeven wordt als PEP?
3. Willen medewerkers oseltamivir slikken als PEP tijdens een griepuitbraak?

De deelnemers

- 42 verpleeghuizen namen deel aan de studie.
- 34 verpleeghuizen hadden geen griepuitbraak (geel).
- 8 verpleeghuizen hadden door laboratoriumdiagnostiek bevestigde griepuitbraken (rood).
- In totaal waren er 17 griepuitbraken: 11 griepuitbraken in 2011/2012 en 6 griepuitbraken in 2012/2013.
- Van 15 afdelingen waren de data bruikbaar voor analyse.
- De studiepopulatie bestond uit 99 bewoners (34 mannen en 65 vrouwen) met een gemiddelde leeftijd van 81 jaar (range 48-99 jaar).
- De griepvaccinatiegraad onder deze doelgroep was 88%.

1. Oseltamivir als postexpositieprofylaxe

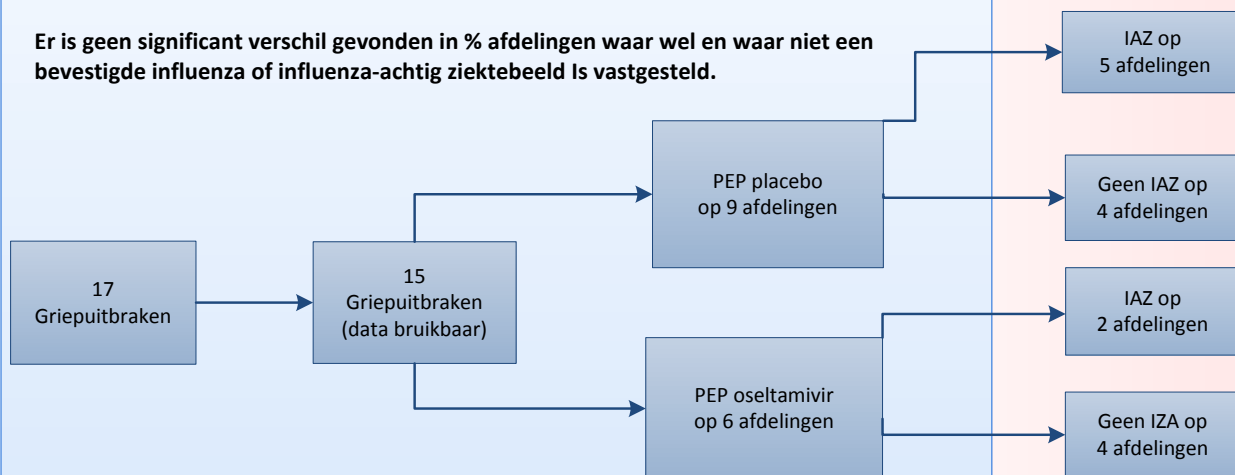
Placebo-tak

- 9 Afdelingen (63 bewoners) kregen placebo als PEPIE-pil.
- Bij 9 bewoners op 5 verschillende afdelingen (5/9, 55%) werden griepachtige verschijnselen geconstateerd.
- Op 2 afdelingen met IAZ bleek bij 5 bewoners met IAZ de keel- neuswat positief.

Oseltamivir-tak

- 6 Afdelingen (36 bewoners) kregen oseltamivir als PEPIE-pil.
- Bij 3 bewoners op 2 verschillende afdelingen (2/6, 33%) werden griepachtige verschijnselen geconstateerd.
- Op 2 afdelingen met IAZ bleek bij 2 bewoners met IAZ de keel- neuswat positief.

Er is geen significant verschil gevonden in % afdelingen waar wel en waar niet een bevestigde influenza of influenza-achtig ziektebeeld is vastgesteld.

IAZ= Influenza-achtig ziektebeeld

¹Centrum Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten RIVM,

²Centrum voor Infectieziektenonderzoek, Diagnostiek en Screening RIVM, ³Julius Centrum, UMC Utrecht

2. Diagnose bemonsterde bewoners

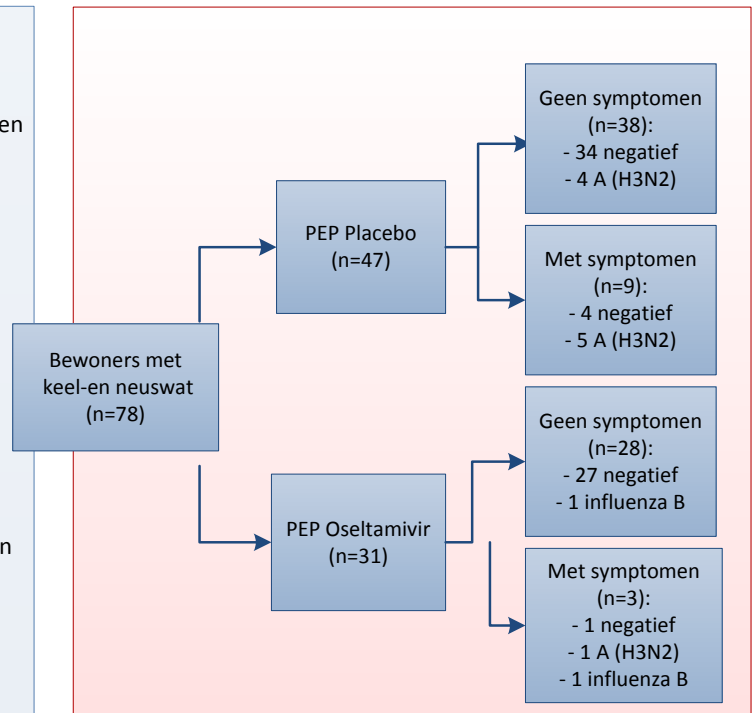
Van 78 deelnemende bewoners is er een keel- neuswat ingestuurd. Hiervan slikten 31 bewoners oseltamivir PEPPIE-pil en 47 placebo.

Placebo-tak (47 bewoners)

- Bij 9 bewoners (20%) werd griepvirus A (H3N2) gevonden.
- 9 bewoners vertoonden griepverschijnselen: 5 waren positief en 4 waren negatief
- Alhoewel 38 bewoners geen griepverschijnselen hadden, werd bij 4 bewoners het griepvirus A(H3N2) gevonden

Oseltamivir-tak (31 bewoners)

- Bij 3 bewoners (10%) werd het griepvirus gevonden: 1x influenza A (H3N2) en 2x influenza B
- 3 bewoners hadden griepverschijnselen: 2 waren positief en 1 was negatief
- 28 bewoners hadden geen griepverschijnselen; bij 1 bewoner werd aan het einde van de PEPPIE profylaxe (dag 10) het griepvirus B gevonden

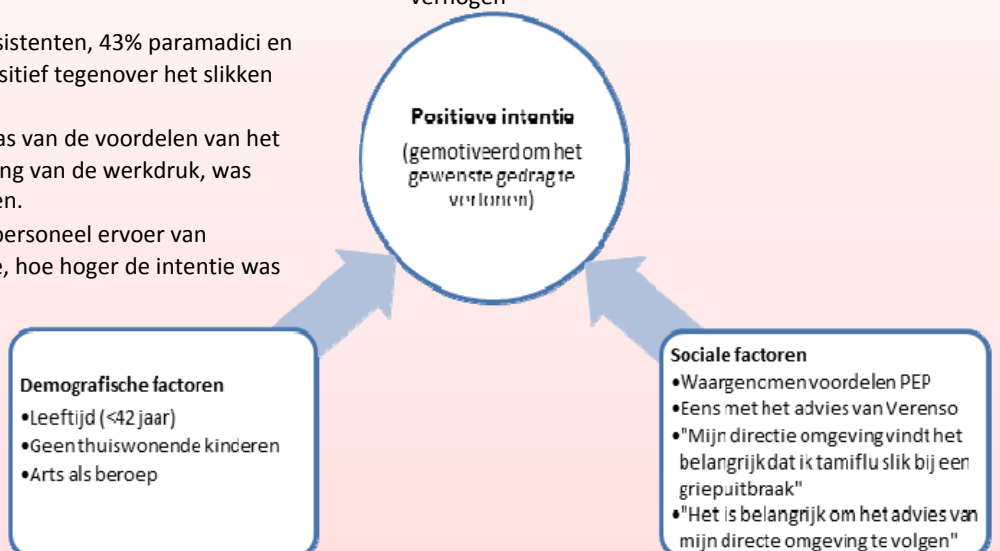

3. De intentie van het verpleeghuispersoneel om profylactisch oseltamivir te slikken

Om influenza transmissie in verpleeghuizen tegen te gaan is het belangrijk om te weten wat de intentie is van verpleeghuispersoneel om oseltamivir (tamiflu®) te slikken tijdens een griepuitbraak. Om dit te onderzoeken hebben wij vragenlijsten afgenomen onder 524 verpleeghuispersoneel in negen PEPiE verpleeghuizen.

- 61% Van het verpleeghuispersoneel had een positieve intentie om PEP met oseltamivir te slikken tijdens een griepuitbraak
- 90% Artsen, 57% verpleegassistenten, 43% paramedici en 42% verzorgenden waren positief tegenover het slikken van PEP
- Personeel die zich bewust was van de voordelen van het slikken van PEP, zoals verlaging van de werkdruk, was meer bereid om PEP te slikken.
- Hoe meer sociale steun het personeel ervoer van collega's, vrienden en familie, hoe hoger de intentie was om PEP te slikken

- Het bieden van formele informatie over de waargenomen voordelen van PEP en het bieden van sociale steun door collega's, familie en vrienden zou dus de intentie onder het verpleeghuispersoneel kunnen vergroten
- Helpen begrijpen van het influenza protocol (Verenso Leidraad) zou de acceptatie en daarmee de intentie om PEP te slikken bij het personeel kunnen verhogen

Wij bedanken alle verpleeghuizen voor hun enthousiaste inzet en medewerking!

Binnen het RIVM wordt onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van infecties, gebruik van geneesmiddelen en resistentie. Het Centrum Epidemiologie en Surveillance van Infectieziekten (Cib-EPI) heeft de PEPiE studie opgezet, gecoördineerd en data verzameld voor deze studie.

Het Centrum voor Infectieziektenonderzoek, Diagnostiek en Screening (Cib-IDS) heeft de analyses van de keel/neus watten die u instuurde uitgevoerd.

Indien u n.a.v deze samenvatting van de resultaten nog vragen heeft, kunt u contact op nemen met Yolanda van Weert, Yolanda.van.weert@rivm.nl, telefoonnummer: 030-274 2954.